

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 6CoP/19/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5122203371
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 09. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Andrej Kekely
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2022:5122203371.1

Uznesenie

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu Mgr. Andreja Kekelyho a členov Mgr. Kataríny Beniačovej a JUDr. Vladimíra Topoľančíka, vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti: 1/ U. T., nar. XX.XX.XXXX, 2/ G. T., nar. XX.XX.XXXX, obe trvale bytom V. XXXX/XX, XXX XX L. U. G., obe zastúpené ustanoveným kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Žilina, pracovisko Kysucké Nové Mesto, deti matky: E. T., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom V. XXXX/XX, XXX XX L. U. G., zastúpenej JUDr. Gabrielou Kľačanovou, advokátkou so sídlom Andreja Kmeťa 28, 036 01 Martin, IČO: 42 216 541 a otca: Ing. G. T., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom V. XXXX/XX, XXX XX L. U. G., zastúpeného JUDr. Lenkou Špiriakovou, PhD., advokátkou so sídlom J. Milca 11, 010 01 Žilina, IČO: 50 879 324, o zmenu úpravy práv a povinností rodičov k maloletým deťom, v štádiu rozhodovania o návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia, o odvolaní matky proti uzneseniu Okresného súdu Žilina č. k. 21P/66/2022-169 zo dňa 24. mája 2022 a o návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia zo dňa 08. júna 2022, takto

rozhodol:

I. Uznesenie Okresného súdu Žilina č. k. 21P/66/2022-169 zo dňa 24. mája 2022 potvrdzuje.

II. Návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia zo dňa 08. júna 2022 o nahradenie súhlasu otca so zápisom maloletého G. T., nar. XX.XX.XXXX v školskom roku 2022/2023 do Základnej školy, F. XXXX/XX, XXX XX R. - D., IČO: 31 771 424 zamietá.

odôvodnenie:

1. Napadnutým uznesením Okresný súd Žilina (ďalej „súd prvej inštancie“) nariadil neodkladné opatrenie, ktorým matke zakázal presťahovať sa do R. s maloletými deťmi U. T., nar. XX.XX.XXXX a G. T., nar. XX.XX.XXXX, a to až do času nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia o návrhu otca zo dňa 19.04.2022 na zmenu úpravy práv a povinností k maloletým deťom (výrok I.) a súčasne ktorým matke zakázal zapísať maloleté deti na plnenie školskej dochádzky do akejkoľvek školy v R. v školskom roku 2022/2023, a to až do času nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia o návrhu otca zo dňa 19.04.2022 na zmenu úpravy práv a povinností k maloletým deťom (výrok II.). Napokon vyslovil, že neodkladné opatrenie platí na čas do právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

2. V dôvodoch svojho rozhodnutia súd prvej inštancie uviedol, že otec podal na súde prvej inštancie dňa 26.04.2022 návrh na zmenu úpravy rodičovských práv a povinností k maloletým deťom. Súčasťou podania bol aj návrh otca na vydanie neodkladného opatrenia, ktorým by súd zakázal matke presťahovať sa s maloletými deťmi do R., a tiež by matke zakázal zapísať maloleté deti na plnenie školskej dochádzky do akejkoľvek školy v R. v školskom roku 2022/2023, a to do času nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia o návrhu otca na zmenu úpravy práv a povinností k maloletým deťom (vo veci samej). Otec návrh skutkovo odôvodnil tým, že rozsudkom Okresného súdu Žilina č. k. 21P/35/2020-75 zo dňa 10.08.2021, ktorý nadobudol právoplatnosť a vykonateľnosť dňa 17.08.2021, bolo manželstvo rodičov rozvedené s tým, že maloleté deti boli zverené do osobnej starostlivosti matky a zároveň bola určená výška vyživovacej povinnosti otca a upravený styk otca s maloletými deťmi. Matka uvažuje o sťahovaní

do R. (za aktuálnym partnerom) a v súvislosti s tým aj o zmene školy maloletých, k čomu však otec nedal súhlas, keďže podľa jeho názoru takáto markantná zmena nie je pre deti, s prihliadnutím na ich vek a osobné dispozície (vlastnosti), vhodná. Maloletá U. bude začiatkom školského roka 2022/2023 nastupovať na strednú školu, pričom má podané prihlášky na školy v Q., maloletý G. navštevuje školu v L. U. G., má tam aj mimoškolské aktivity a celkovo tam majú maloleté deti vybudovaný okruh známych a kamarátov. Okrem dopadu na maloleté deti by sa uvádzané zmeny dotkli aj jeho rodičovských práv k maloletým deťom, primárne by došlo k negatívnemu zásahu do jeho stretávania sa s maloletými a participácii na ich výchove a starostlivosti o ne. Aktuálne určená frekvencia stretávania sa s deťmi by výrazne klesla, keďže by po finančnej a ani po časovej stránke nebol schopný dochádzať napr. každý utorok a štvrtok do R. za maloletými, pričom takýto zásah do určeného stretávania nie je ani v záujme maloletých. Otec sa s maloletými o možnosti presťahovania do R. a bývaní s matkou a jej aktuálnym partnerom, ako aj s tým súvisiacim zápisom do nových škôl bavil, pričom uviedli, že do R. sa sťahovať nechcú a ostali by v starostlivosti otca v L. U. G.. So sťahovaním by mal väčší problém maloletý G., ktorý je mimoriadne citlivej povahy, emotívny a ťažko si zvyká na nové prostredie. Svoj vzťah k maloletým deťom popísal otec ako mimoriadne dobrý, venuje sa im, podporuje ich v rozvíjaní talentov, deti ho majú radi a rešpektujú ho ako prirodzenú autoritu, vyživovaciu povinnosť si plní aj nad rámec súdom stanovenej sumy a pokiaľ by matka netrvala na striktnom dodržiavaní harmonogramu stretávania, určite by sa s nimi stretával častejšie. Aktuálne žije v L. U. G. so svojou priateľkou, s ktorou maloleté deti dobre vychádzajú (chodia spoločne na výlety, nákupy a podobne), bytové pomery vyhovujú potrebám starostlivosti o deti a majetkové pomery otca sú stabilné, garantujúce príjem dostatočný pre poskytovanie riadneho pokrytia životných potrieb detí. Maloleté deti sa na adresu aktuálneho priateľa matky vyjadrujú zvlášť, nevytvoril sa medzi nimi žiadny vzťah. V návrhu otec popísal aj ním vnímané nedostatky v starostlivosti matky o maloleté deti.

3. K návrhu otca sa vyjadrila matka maloletých detí, podľa ktorej otec v dotknutom návrhu neuviedol pravdivé skutkové okolnosti. O výkone rodičovských práv a povinností bolo rozhodnuté rozsudkom Okresného súdu Žilina č. k. 21P/35/2020-75 zo dňa 10.08.2021, pričom nedošlo k takej zmene, ktorá by odôvodňovala zmenu úpravy práv a povinností k maloletým. Deti prosperujú, maloletá U. si v porovnaní s minulým obdobím zlepšila prospech, začala byť komunikatívnejšia, je veselá, často sa smeje a je začlenená do kolektívu detí. O jej výchovno-vzdelávacie výsledky sa aktívne zaujímajú obidvaja rodičia. Maloletý G. chodí do školy čisto oblečený, upravený, umytý, hygienické zásady dodržiava. Ako žiak dosahuje veľmi dobré výsledky, pomôcky, potrebné pre vyučovací proces a domáce úlohy máva vypracované. Jeho správanie vždy bolo v súlade so školským poriadkom. Je kludný, prispôsobivý a v triede má kamarátov. Maloletí medzi sebou majú vybudovaný vzájomný citový vzťah. K určitej zmene došlo na strane matky, ktorá si našla nového partnera, s ktorým čaká narodenie ich spoločného dieťaťa. Partner matky žije v R., má tam prenajatý byt. Matka plánuje, že po narodení dieťaťa bude s jej súčasným partnerom žiť v R. aj spolu s maloletými deťmi. Otec podľa názoru matky nie je schopný zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloletých, nie je schopný ich finančne zabezpečiť. Nad rámec súdom určeného výživného neprispieva ničím. Návrh na nariadenie neodkladného opatrenia vo vzťahu k zákazu presťahovania sa matky do R. otec nepodložil žiadnym relevantným zákonným ustanovením, aj vo zvyšnej časti ho matka navrhovala zamietnuť pre neexistenciu naliehavého právneho záujmu otca na požadovanom určení.

4. Zo správy kolízneho opatrovníka z prešetrenia pomerov v rodine zo dňa 12.05.2022 mal súd prvej inštancie osvedčené, že rodičia sú rozvedení a z manželstva sa im narodili dve deti: maloletá U. a maloletý G.. Iné vyživovacie povinnosti rodičia nemajú. Rozsudkom Okresného súdu Žilina č. k. 21P/35/2020-75 zo dňa 10.08.2021 boli maloleté deti zverené do osobnej starostlivosti matky, otec bol zaviazaný prispievať na ich výživu sumou 180,- eur mesačne na maloletú U. a 160,- eur mesačne na maloletého G.. Od rozvodu manželstva nežijú rodičia v spoločnej domácnosti. Po rozvode sa otec odsťahoval k svojej priateľke do H., od januára 2022 býva otec sám v prenajatom byte v L. U. G.. Ide o 3-izbový byt po kompletnej rekonštrukcii. Byt má otec prenajatý od fyzickej osoby na dobu určitú (1 rok) s možnosťou predĺžovania nájmu. Celý byt je zariadený novým, moderným nábytkom vo vlastníctve majiteľa bytu. Domácnosť je udržiavaná, hygiena v byte je na dobrej úrovni. Maloleté deti majú v byte spoločnú detskú izbu. Každé dieťa má v izbe vlastné lôžko, jeden písací stôl, skriňu. Náklady otca na bývanie predstavujú 550,- eur mesačne vrátane energií. Otec uviedol, že majiteľ bytu súhlasí s pobytom detí u neho. Otec sa s deťmi stretáva tak, ako má upravené súdom, pre deti chodí do miesta bydliska matky, berie ich k sebe. Deti trávia s otcom aj každý druhý víkend, kedy u neho aj prespávajú. V čase styku sa otec o deti stará sám, zapája deti do domácich prác, pomáha im s prípravou do školy, robia si spoločný program, chodia spolu s otcom a jeho priateľkou na výlety, turistiku, pestujú športové aktivity. Otec uviedol, že deti k nemu chodia radi, majú s otcom dobrý vzťah. Otec má priateľku, s ktorou majú

deti tiež dobrý vzťah. Na výživu detí otec pravidelne prispieva tak ako má určené súdom, v prípade potreby kúpi deťom oblečenie, obuv, čo deti potrebujú. Otec je zamestnaný ako inžinier kvality v PHA Slovakia s. r. o. s miestom výkonu práce Bytča. Do práce denne dochádza autom. Pracovnú dobu má 8 hodín. Príjem z pracovnej činnosti uvádza v sume cca 1.100,- eur mesačne. Matka od rozvodu manželstva zabezpečuje starostlivosť o obidve deti sama. Bývajú v 4-izbovom byte v L. U. G., ktorý je v spoločnom vlastníctve obidvoch rodičov. Celý byt je zariadený vhodným, udržiavaným nábytkom. Hygiena v domácnosti je na primeranej úrovni. Každé dieťa má v byte samostatnú detskú izbu, má v izbe vlastné lôžko a písací stôl. Majú vytvorené vhodné podmienky na pokojný spánok, prípravu do školy, záujmy. Matka uviedla, že otec na výživu detí prispieva pravidelne tak, ako má upravené súdom, s deťmi sa stretáva tak, ako je upravené súdom. Vzťahy medzi rodičmi sú vážne narušené, rodičia spolu komunikujú len obmedzene, zo strany otca ide prevažne o výčitky matke vo veciach výchovy detí, napr. vyčíta matke že deti nemajú internet. Matka je zamestnaná ako učiteľka v MŠ v Žiline, pracuje 5,5 hod. denne, okrem toho vykonáva administratívne práce ako prácu na doma. Príjem z pracovnej činnosti uvádza matka v sume cca 800,- eur mesačne. V čase šetrenia pomerov bola matka tehotná a práceneschopná. Príjem matky tvorili nemocenské dávky v sume 700,- eur mesačne. Predpokladaný termín narodenia dieťaťa je august 2022. Matka udržiava partnerský vzťah s otcom nenarodeného dieťaťa, Ing. N. G.. Priateľ matky býva v prenajatom byte v R., matka s deťmi k nemu dochádzajú počas víkendov. Matka chodí do R. každý víkend, deti každý druhý. Zatiaľ boli v R. iba jedenkrát. Priateľ matky pracuje v Rakúsku (Viedeň), denne dochádza do práce z R.. Plánuje s priateľom ešte pred narodením dieťaťa založiť spoločnú domácnosť, presťahovať sa do bytu priateľa v R.. Uviedla, že v R. je celý byt zariadený, deti majú v byte vlastnú izbu, každý má vlastné lôžko, spoločný písací stôl, 2 stoličky. V byte sú 2 WC a deti majú k dispozícii samostatné umývadlo. Matka uviedla, že deti s ňou neodmietajú do R. chodiť, zatiaľ spoznávajú nové prostredie. G. má v R. vyhladnutú základnú školu. Matka uviedla, že s deťmi sa o sťahovaní do R. rozprávala. U. chce navštevovať strednú školu v Q., počas školského roka bývať na internáte v Q.. Maloletý G. sa pred matkou zatiaľ nevyjadril, matka ho na zmenu motivuje, oboznamuje ho s okolím nového bývania. Na prízemí bytového domu v R. je bazén, sauna, vírivka, ktorú môžu nájomcovia domu využívať. Matka zatiaľ nevie posúdiť vzťah detí k jej priateľovi, zatiaľ sa vzájomne spoznávajú. Kolízny opatrovník ďalej uviedol, že maloletá U. navštevuje 9. ročník ZŠ V. v L. U. G. a maloletý G. 4. ročník ZŠ V. v L. U. G.. Vážne výchovné problémy s deťmi rodičia nemajú. Matka uviedla, že so zverením detí otcovi nesúhlasí, otec nie je ochotný vodiť deti v čase styku s matkou do R. z finančných dôvodov, matka nemá finančné prostriedky, aby mohla pre deti chodiť do L. U. G., nemá auto, ani priateľ nemá auto. Matka bude zabezpečovať starostlivosť o novorodenca, čo jej znemožňuje cestovanie hromadnými dopravnými prostriedkami. V prípade zverenia detí do starostlivosti otca by nemala možnosť vôbec sa s deťmi stýkať. V čase šetrenia pomerov v rodine matky bol vykonaný pohovor s maloletými deťmi. Pohovor bol realizovaný v rodinnom prostredí s každým dieťaťom samostatne, bez prítomnosti rodičov. V úvode pohovoru boli obidve deti upovedomené o dôvode vykonania pohovoru a o tom, ako bude s ich názorom naložené. Boli poučené o práve odmietnuť vyjadriť svoj názor. Obidve deti súhlasili s vykonaním pohovoru, nesúhlasili s nahrávaním na záznamový prostriedok, žiadali aby obsah ich výpovede nebol sprístupnený rodičom. Kolízny opatrovník ďalej uviedol, že obidve maloleté deti sú zdravé. Šetrením pomerov v rodine neboli zistené ani úradu neboli hlásené žiadne nedostatky v starostlivosti rodičov o maloleté deti, obidvaja rodičia majú vytvorené vhodné bytové, materiálne, sociálne podmienky na zabezpečovanie starostlivosti o deti.

5. Posúdením v konaní osvedčeného stavu, citujúc ust. § 325 ods. 1 a 2, § 326 ods. 1, § 329 ods. 1 a 2, § 330 a § 331 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), § 2 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“) a ust. § 28, § 35 a § 43 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „ZoR“) dospel súd prvej inštancie k záveru o potrebe dočasnej úpravy vzťahov medzi účastníkmi konania formou nariadenia neodkladného opatrenia v znení žiadanom otcom maloletých detí. Pri rozhodovaní bral do úvahy okrem vyjadrení rodičov a kolízneho opatrovníka aj názor a pranie maloletých detí (s ktorými bol vykonaný pohovor bez prítomnosti rodičov), ktoré vzhľadom na vek a rozumovú vyspelosť boli podľa názoru súdu prvej inštancie schopné formulovať svoj vlastný názor, resp. slobodne sa vyjadriť. Bola osvedčená existencia obavy, že by presťahovaním maloletých detí do R. došlo k destabilizácii aktuálneho stavu, narušila by sa stabilita založeného rodinného prostredia, primárne pravidelný styk otca s maloletými. Aktuálne súdom určený styk otca s maloletými deťmi by sa s prihliadnutím na vzdialenosť miesta, na ktoré sa plánuje matka s maloletými deťmi odsťahovať (viac ako 200 kilometrov), nedal ďalej na pravidelnej báze realizovať a ak áno, len za sťažených podmienok. Ďalej by došlo k náhlejšiemu zmene obvyklého prostredia, v ktorom maloletí vyrastali, chodili do školy, na záujmové krúžky a v ktorom majú bezpochyby vybudované sociálne vzťahy a väzby. V danom prípade sa nejedná o sťahovanie v rámci

okresu, kedy by L. U. G., kde dlhodobo maloletí žijú, bolo pre nich z časového hľadiska a hľadiska vzdialenosti ľahko dostupné (napr. za účelom stretnutia sa s otcom, kamarátmi a pod.). Matka na jednej strane tvrdí, že nemá finančné prostriedky, ani auto na to, aby mohla pre maloletých chodiť do L. U. G., na druhej strane neprihliada na skutočnosť, že odsťahovaním sa do R. aj s maloletými deťmi by sa riešením problémov toho istého typu musel zaoberať i otec. Maloleté deti potrebujú byť vychovávané tak matkou, ako aj otcom. Súčasne je potrebné sledovať aj záujem otca maloletých detí, ako oprávneného stretávať sa maloletými, aby nedošlo k strate kontaktu medzi nimi. Dlhodobejšia absencia otca pri výchove maloletých detí by mohla viesť až k absolútnemu odcudzeniu, ktoré by mohlo mať nezvratné dôsledky vo vývoji maloletých.

6. Vzhľadom na uvedené súd prvej inštancie nariadil neodkladné opatrenie v znení navrhovanom otcom maloletých detí, pričom jeho trvanie limitoval do času rozhodnutia súdu vo veci samej (o zmenu úpravy práv a povinností rodičov k maloletým deťom).

7. Proti uzneseniu súdu prvej inštancie podala v zákonom stanovenej lehote odvolanie matka, ktorá sa domáhala jeho zmeny tak, že odvolací súd návrh otca na nariadenie neodkladného oparenia zamietne.

8. Matka podala odvolanie z dôvodov podľa ust. § 365 ods. 1 písm. f) a h) CSP. Podľa jej názoru súd prvej inštancie pri svojom rozhodovaní nezohľadnil názory maloletých detí a nevenoval im primeranú pozornosť, zodpovedajúcu veku a vyspelosti maloletých detí. Matka sa domnievala, že odvolaním napadnuté rozhodnutie upiera maloletým deťom možnosť ovplyvniť určenie najlepšieho záujmu maloletých detí. Súd prvej inštancie uložil zákaz presťahovať sa aj matke maloletých detí, a to bez konkrétnej opory v zákone. Súd prvej inštancie dôsledne neidentifikoval predmet súdneho konania, pričom matka poukázala aj na svoj aktuálny zdravotný stav (tehotenstvo) a dôvody, pre ktoré sa chce do R. za partnerom presťahovať (napr. aj pôrod v R., resp. v Rakúsku). Matka sa vyjadrila, že chce žiť so svojimi dvomi staršími deťmi, novonarodeným dieťaťom a jej súčasným partnerom v spoločnej domácnosti, čo vzhľadom na miesto výkonu jeho práce je možné len v R., resp. v jej bezprostrednom okolí. Zákaz uložený formou neodkladného opatrenia výrokom I. napadnutého uznesenia podľa nej vytvára nenávratný stav, pričom súčasne právne účinky neodkladného opatrenia ju obmedzia neprimeraným spôsobom a nad nevyhnutný rozsah. Ďalej matka prezentovala názor, že súd pri svojom rozhodovaní uprednostnil záujem otca nad záujmom maloletých detí. Osobnú starostlivosť o maloleté deti doposiaľ nikdy nezabezpečoval sám, ale v prevažnej miere sa o nich stará ona. Maloletá U. vyjadrila názor, že s ňou vychádzala lepšie. Maloletý G. sa zoznamuje s novým prostredím, zvyká si na jej súčasného partnera a teší sa na narodenie súrodenca. Maloleté deti sú v jej osobnej starostlivosti spokojné, v škole sú stabilizované, zlepšili si prospech, aj vzťahy so spolužiakmi, zlepšila sa ich komunikatívnosť a otvorenosť v kolektíve, predstavuje pre ne istotu, stabilitu a zázemie, nie je až také podstatné, či budú ďalej žiť a bývať v L. U. G. alebo v R.. Sú vo veku, keď sa flexibilne prispôsobujú zmenám a poľahky si zvyknú aj v novom prostredí.

9. Súčasne s podaným odvolaním matka podala aj návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým by odvolací súd nahradil súhlas otca maloletých detí so zápisom mal. G. v školskom roku 2022/2023 do Základnej školy, F. XXXX/XX, XXX XX R. - D., IČO: 31 771 424.

10. Otec v reakcii na odvolanie matky uviedol, že z jeho obsahu nevyplýva naplnenie odvolacích dôvodov podľa ust. § 365 ods. 1 písm. f) a h) CSP, ktoré matka do odvolania len formálne uviedla. Matku podľa jeho názoru nezaujímajú najlepší záujem maloletých detí, v konaní apeluje na svoje právo vychovávať jej ešte nenarodené dieťa s aktuálnym partnerom a absolútne neprihliada napr. na jeho rodičovské práva. Zotrvával na svojej argumentácii o výraznom vplyve sťahovania na život maloletých detí, pri ktorom je potrebný súhlas oboch rodičov a matka si je tejto skutočnosti dobre vedomá, prečo napr. podala návrh na nahradenie súhlasu otca so zápisom maloletého G. do školy v R. (formou neodkladného opatrenia). Skutočnosti o zlepšení detí vo viacerých sociálnych ohľadoch je podľa názoru otca potrebné vnímať ako stav po ťažkom životnom období rozvodu rodičov, po ktorom sa deti stabilizovali. Podľa názoru otca je do času rozhodnutia súdu vo veci samej potrebné zachovať pôvodný stav pre riadne osvedčenie ich najlepšieho záujmu. Otec poukázal aj na skutočnosť, že konanie vo veci samej na pojednávaní konanom dňa 01.07.2022 meritórne neskončilo, ale bolo odročené za účelom rozhovorov maloletých detí so psychológom. Pokiaľ matka v podanom odvolaní navrhla formou neodkladného opatrenia nahradiť jeho súhlas so zápisom maloletého G. do školy v R., tento svoj návrh nijakým bližším spôsobom neodôvodnila. Otec ďalej zotrval na potrebe nariadenia neodkladného opatrenia tak, ako bolo jeho návrhu súdom prvej inštancie vyhovené. Matka by svojim presťahovaním do R. spolu s maloletými deťmi zapríčinila stav zúženia rozsahu jeho stretávania s maloletými deťmi, na ktorú skutočnosť matka vôbec nereflektuje. Vo vzťahu k tvrdeniu matky o neexistencii opory v zákone otec poukázal na ust. § 35 ZoR. S prihliadnutím na uvedené žiadal odvolanie matky odmietnuť, alternatívne napadnuté uznesenie potvrdiť.

11. Kolízny opatrovník vo vyjadrení k odvolaniu matky uviedol, že súhlasí s rozhodnutím odvolacieho súdu bez nariadenia pojednávania. Ďalej uviedol, že informácia uvádzaná matkou v podanom odvolaní, že U. sa vyjadrila pred kolíznou opatrovníčkou, že list ktorý napísala a ktorý otec priložil k návrhu napísala pod jeho vplyvom, nie je obsahom zápisnice z pohovoru s maloletou U. ani obsahom správy doručenej Okresnému súdu Žilina.

12. Ďalšie iné podania odvolaciemu súdu v rámci odvolacieho konania predložené neboli.

13. Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací (§ 34 CSP v spojení s § 2 ods. 1 CMP) po zistení, že odvolanie matky bolo podané oprávneným subjektom (§ 359 CSP v spojení s § 2 ods. 1 CMP), včas (§ 362 ods. 1 CSP v spojení s § 2 ods. 1 CMP) a smerovalo proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom [§ 355 ods. 2 v spojení s § 357 písm. d) CSP a v spojení s § 2 ods. 1 CMP] bez nariadenia pojednávania podľa ust. § 378 ods. 1 a ust. § 329 ods. 1 CSP v spojení s ust. § 2 ods. 1 CMP, preskúmal napadnuté uznesenie v rozsahu vyplývajúcom z ust. § 65 CMP s tým, že odvolacími dôvodmi nie je viazaný (§ 66 CMP) a napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie ako vecne správne podľa ust. § 387 ods. 1 CSP v spojení s § 2 ods. 1 CMP potvrdil.

14. Odvolací súd podrobne preskúmal všetky rozhodujúce otázky, ktoré boli vo veci vznesené a v plnom rozsahu sa stotožnil so skutkovými a právnymi závermi súdu prvej inštancie. Súd prvej inštancie v dostatočnom rozsahu zistil skutočnosti rozhodné pre posúdenie danej veci, pre rozhodnutie o návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia, vecne správne rozhodol a svoje rozhodnutie odôvodnil v súlade s ust. § 220 ods. 2 CSP v spojení s ust. § 234 ods. 2 CSP a ust. § 2 ods. 1 CMP. Odôvodnenie rozhodnutia súdu prvej inštancie je vecne správne, pričom v jednotlivostiach naň poukazuje aj odvolací súd. Z uvedených dôvodov sa odvolací súd v odvolacom konaní obmedzil iba na konštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia (§ 387 ods. 2 CSP).

15. Súčasne odvolací súd preskúmal i námietky matky uvedené v jej opravnom prostriedku a po ich preskúmaní dospel k záveru, že tieto nie sú dôvodné. V kontexte s týmto odvolací súd poukazuje vo všeobecnosti na to, že odôvodnenie súdneho rozhodnutia v opravnom konaní nemá odpovedať na každú námietku alebo argument vznesený v opravnom prostriedku, ale iba na taký, ktorý má rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní a zostal sporný, alebo je to nevyhnutné na doplnenie dôvodov rozhodnutia súdu prvej inštancie, ktoré sa preskúmava v odvolacom konaní. Súčasne tiež poukazuje odvolací súd na to, že odôvodnenia rozhodnutí súdu prvej inštancie a odvolacieho súdu nemožno posudzovať izolovane, pretože prvostupňové a odvolacie konanie z hľadiska predmetu konania tvoria jeden celok (rozhodnutia Ústavného súdu SR spis. zn. II. ÚS 78/2005, spis. zn. III. ÚS 264/08 a spis. zn. IV. ÚS 372/08). Tento právny názor zahŕňa aj požiadavku komplexného posudzovania rozhodnutí všetkých všeobecných súdov (tak súdu prvej inštancie, ako aj odvolacieho súdu a prípadne aj dovolacieho súdu), ktoré boli vydané v priebehu príslušného súdneho konania (uznesenie Ústavného súdu SR spis. zn. IV. ÚS 350/2009 zo dňa 08.10.2009).

16. Matka v podanom odvolaní namietala, že súd prvej inštancie jej aj bez opory v zákone uložil zákaz presťahovať sa do R.. Matka v tomto kontexte argumentovala svojim zdravotným stavom (gravídou), rozhodnutím absolvovať pôrod dieťaťa, ako aj popôrodnú starostlivosť v Rakúskej republike, ako aj rozhodnutím o spoločnom bývaní so svojím novým partnerom (otcom jej ďalšieho dieťaťa) v R. v nájomnom byte. Odvolací súd sa s touto námietkou matky nestotožnil, pričom dospel k záveru, že námietka matky vyplýva z nesprávneho výkladu výroku I. napadnutého uznesenia. Výrok napadnutého rozhodnutia súdu prvej inštancie: „Matke sa zakazuje presťahovať sa do R. s mal. deťmi U. T., nar. XX.XX.XXXX a G. T., nar. XX.XX.XXXX ...“ je potrebné vykladať v celom jeho kontexte, pričom z formulácie vety tohto výroku je zrejmé, že matke bol uložený zákaz presťahovať sa do R. s maloletými deťmi, matke nebol uložený zákaz presťahovať sa do R. bez maloletých detí, teda súd prvej inštancie nijakým spôsobom nezasiahol do jej osobnostných práv. Je síce zrejmé, že ak matka bude chcieť aj naďalej zabezpečovať osobnú starostlivosť o obe maloleté deti, nebude ani ona môcť zmeniť miesto svojho bydliska, avšak ani v kontexte so skutočnosťou, že aktuálne sú obe maloleté deti zverené do osobnej starostlivosti matke, námietka matky neobstoí. Odvolací súd nijakým spôsobom nechce uberať matke právo na vedenie jej súkromného života na základe jej predstáv a v súvislosti s týmto právo na založenie novej rodiny s jej súčasným partnerom, avšak od matky je možné požadovať, aby toto svoje právo realizovala v súlade s najlepším záujmom oboch maloletých. Ak je v najlepšom záujme maloletých zotrvať v doterajšom mieste svojho bydliska, matka musí prispôbiť svoj ďalší súkromný život aj tomuto záujmu, pokiaľ chce naďalej zabezpečovať o maloletých osobnú starostlivosť. Je potrebné, aby si matka uvedomila, že jej právo nemôže realizovať bez prihliadnutia a na úkor tohto záujmu maloletých detí. Pokiaľ matka namietala, že rozhodnutie súdu prvej inštancie nemá zákonný podklad, odvolací súd sa stotožnil s názorom otca, prezentovaným v jeho vyjadrení k odvolaniu, že tento podklad je potrebné nájsť práve v ust. § 35 ZoR, podľa ktorého ak sa rodičia nedohodnú o podstatných veciach súvisiacich

s výkonom rodičovských práv a povinností, najmä o vystaňovaní maloletého dieťaťa do cudziny, o správe majetku maloletého dieťaťa, o štátnom občianstve maloletého dieťaťa, o udelení súhlasu na poskytovanie zdravotnej starostlivosti a o príprave na budúce povolanie, rozhodne na návrh niektorého z rodičov súd. Toto ustanovenie citoval v napadnutom rozhodnutí aj súd prvej inštancie.

17. Vo všeobecnosti odvolací súd ďalej považuje za potrebné poukázať na to, že účelom neodkladného opatrenia je rýchla, i keď len dočasná úprava právnych pomerov účastníkov, pričom navrhovateľ musí vo svojom návrhu osvedčiť potrebnosť dočasnej úpravy pomerov medzi účastníkmi. Nariadenie neodkladného opatrenia teda predpokladá, aby sa aspoň osvedčila danosť nároku a aby neboli vážnejšie pochybnosti o potrebe neodkladnej úpravy. Nariadenie neodkladného opatrenia je podľa zákonných predpokladov prípustné a opodstatnené len vtedy, ak je táto úprava bezodkladne potrebná, naliehavá (§ 325 ods. 1 CSP v spojení s § 2 ods. 1 CMP). Takto rozhodnúť je možné vtedy, ak je potrebný okamžitý zásah súdu a tento dôvod musí existovať v čase, keď sa o nariadení neodkladného opatrenia rozhoduje. Pre rozhodovanie súdu z právneho a skutkového hľadiska je rozhodujúci stav, ktorý je v čase rozhodovania súdu o neodkladnom opatrení (§ 329 ods. 2 CSP v spojení s § 2 ods. 1 CMP). Rozhodnutie súdu o neodkladnom opatrení nepredstavuje rozhodnutie vo veci samej, ale jedná sa spravidla o rozhodnutie súdu v určitom štádiu konania vo veci samej. Dokazovanie v konaní o nariadení neodkladného opatrenia nie je dokazovaním v rozsahu vyžadovanom v základnom konaní. To je pojmovo vylúčené. Toto dokazovanie preto teória práva označuje ako osvedčovanie. Na rozdiel od dokazovania, osvedčovanie znamená, že súd prostredníctvom označených dôkazov zisťuje najvýznamnejšie skutočnosti dôležité pre rozhodnutie o návrhu na vydanie neodkladného opatrenia. Pri ich zisťovaní súd neprihliada a ani nemusí prihliadať na všetky procesné formality, ako je to pri riadnom procesnom dokazovaní. Výsledkom takého postupu je to, že osvedčované skutočnosti sa súdu, so zreteľom na všetky okolnosti prípadu, javia ako nanajvyš pravdepodobné. Všetky zásady dokazovania platné v civilnom procese sa však nemôžu uplatniť v celej šírke s ohľadom na potrebu poskytnutia rýchlej a účinnej ochrany práv, ktoré majú byť predmetom vydaného neodkladného opatrenia.

18. Bydliskom je nutné rozumieť miesto, v ktorom sa osoba zdržuje v úmysle trvale sa tam zdržiavať. Bydliskom maloletého dieťaťa sa na základe uvedeného rozumie miesto, kde sa maloleté dieťa zdržuje z vôle zákonných zástupcov, na základe rozhodnutia súdu alebo na základe iných rozhodujúcich skutočností. Z obsahu podaní oboch rodičov (najmä odvolania matky) jednoznačne vyplýva, že matka svoje konanie smeruje k faktickej zmene miesta bydliska oboch maloletých detí, a to z doterajšieho miesta - L. U. G. do nového - R.. Je teda potrebné posúdiť, či zmena bydliska maloletých je v súlade s ich najlepším záujmom, ktorá otázka sa bude zrejme prejudiciálne posudzovať v konaní vo veci samej o návrhu otca na zmenu úpravy rodičovských práv a povinností k oboom maloletým deťom (rozumej tým konanie Okresného súdu Žilina vedené pod spis. zn. 21P/66/2022). Vzhľadom ku nespornej skutočnosti, že matka sa rozhodla zmeniť bydlisko oboch maloletých detí, je daná naliehavosť dočasnej úpravy pomerov medzi účastníkmi.

19. Z obsahu spisu (podaní účastníkov a najmä Správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Žilina, pracovisko Kysucké Nové Mesto o prešetrení pomerov v rodine zo dňa 12.05.2022 - v plnom znení správa uložená v elektronickom súdnom registri), ako aj zo samotnej skutočnosti, že doposiaľ obe maloleté deti bývali s rodičmi v L. U. G., je nepochybne zrejmé, že obe maloleté deti majú v aktuálnom mieste bydliska vytvorené sociálne a rodinné väzby, v čase rozhodovania súdu prvej inštancie obe maloleté deti navštevovali školy v L. U. G. (maloletá U. 9. ročník Základnej školy V. v L. U. G. so záujmom o štúdium na strednej škole v Q.; maloletý G. 4. ročník Základnej školy V. v L. U. G.).

20. Vzhľadom na vek maloletých (maloletá U. 15 rokov, maloletý G. 11 rokov) je tiež potrebné pri rozhodovaní o úprave rodičovských práv a povinností k maloletým zisťovať a prihliadať aj na názor maloletých, keďže títo sú už s najväčšou pravdepodobnosťou schopní pochopiť význam konania.

21. Maloletá U. sa v čase prešetrovania pomerov v rodine (viď Správa Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Žilina, pracovisko Kysucké Nové Mesto o prešetrení pomerov v rodine zo dňa 12.05.2022) vyjadrila, že v R. nechce bývať z dôvodu, že chce študovať na strednej škole v Q. a bývať na internáte. V L. U. G. má svojich starých kamarátov a môže sa s nimi stretávať, rovnako pozná okolie. Striedavo by chcela chodiť na víkendy k matke a k otcovi. Chcela by ostať v osobnej starostlivosti matky z dôvodu odmietavého postoja otca k jej bývaniu na internáte v Q.. Vzťah k oboom rodičom hodnotila ako rovnako dobrý, o niečo lepšie sa cíti pri mame. So súčasným partnerom matky si však nerozumie, nemá k nemu žiadny vzťah, nie je jej veľmi sympatický, avšak vedela si predstaviť, že by s ním bývala v spoločnej domácnosti. K otcovi chodí rada, s priateľkou otca vychádza dobre, rozumie si s ňou a priateľka otca ju rešpektuje.

22. Maloletý G. sa v čase prešetrovania pomerov v rodine (viď Správa Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Žilina, pracovisko Kysucké Nové Mesto o prešetrení pomerov v rodine zo dňa 12.05.2022) vyjadril,

že si nevie predstaviť, že by s matkou bývali v R., lebo v L. U. G. má kamarátov a je tam už zvyknutý. Chcel chodiť do súčasnej školy v L. U. G.. Ak by sa matka rozhodla presťahovať do R., chcel by ostať bývať u otca v L. U. G. a matku navštevovať cez víkendy spolu so sestrou. Bez matky týždeňš vydrží, nebolo by mu smutno. Oboch rodičov má rovnako rád. S priateľkou otca má dobrý vzťah, rozumejú si. K otázke, aký je jeho vzťah k priateľovi matky, maloletý neodpovedal.

23. Odvolací súd ďalej vo všeobecnosti zdôrazňuje, že ciele výchovy detí sú sformulované v ust. čl. 29 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa, ktorý je tiež súčasťou nášho právneho poriadku (publikovaný v Zbierke zákonov pod č. 104/1991). Z psychologického hľadiska je cieľom výchovy detí jednoznačne ich všestranný vývoj na fungujúce, citovo a psychosociálne zrelé ľudské osobnosti s produktívnou sociálnou orientáciou. Rozhodujúcu úlohu vo výchove detí majú rodičia. Obsahom ich práva „vychovávať“ je v prvom rade právo a (povinnosť) chrániť záujmy detí, ďalej tiež riadiť a usmerňovať ich konanie a vykonávať nad nimi dohľad, právo mať deti u seba, resp. určiť miesto ich pobytu, právo sa o ne osobne starať, či právo na stretávanie sa s nimi. Rodičia sú pri výkone rodičovských práv a povinností zásadne rovnoprávni, samozrejme za podmienky, že sú obaja nositeľmi práva výkonu. Je preto prvoradou povinnosťou a súčasne právom obidvoch rodičov podieľať sa na výchove maloletých detí. Na tom nič nemení ani skutočnosť, že nežijú v spoločnej domácnosti.

24. Odvolací súd na podklade uvedeného dospel k záveru, že aktuálne by zmena bydliska maloletých, spôsobená presťahovaním matky s maloletými do R., nemusela byť v najlepšom záujme maloletých. Odvolací súd sa zásadne stotožnil s názorom súdu prvej inštancie, že existuje reálna obava, že presťahovaním maloletých do R. by došlo k destabilizácii aktuálneho stavu. Narušila by sa stabilita doterajšieho prostredia, v ktorom sa realizuje výchova oboch maloletých. Odvolaciemu súdu sa tiež javí, že určitá preferencia maloletej U. v otázke osobnej starostlivosti toho-ktorého rodiča o ňu, je aktuálne determinovaná najmä kladným postojom matky k bývaniu maloletej na školskom internáte v Q. a naopak odmietavý postoj otca k tejto otázke. Maloletý G. sa zásadne vyjadril proti zmene jeho bydliska do R.. Odvolací súd má (obdobne ako súd prvej inštancie) s poukazom na aktuálnu úpravu styku otca s maloletými deťmi (podľa rozsudku Okresného súdu Žilina č. k. 21P/35/2020-75 zo dňa 18.02.2020) v neposlednom rade za to, že zmenou bydliska maloletých z L. U. G. do R. by nepochybne hrozilo oslabenie rodinných väzieb otca a maloletých detí, a to z dôvodu sťažnosti / praktickej nerealizovateľnosti upraveného styku v určitom rozsahu (najmä dni styku otca s maloletými počas pracovného týždňa). S prihliadnutím na uvedené sú neopodstatnené námietky matky, že súd prvej inštancie uprednostnil záujem otca pred záujmom maloletých detí. Skutočnosť, že sa v prevažnej miere doposiaľ (po rozvode manželstva rodičov maloletých) osobne starala o maloletých matka, vyplýva sama o sebe zo skutočnosti, že rozsudkom Okresného súdu Žilina č. k. 21P/35/2020-75 zo dňa 18.02.2020 boli (aktuálne sú) obe maloleté deti zverené do osobnej starostlivosti matky. Námietky matky ohľadom schopnosti otca zabezpečovať osobnú starostlivosť o maloletých sa v tomto štádiu konania ukazujú v kontexte Správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Žilina, pracovisko Kysucké Nové Mesto o prešetrení pomerov v rodine zo dňa 12.05.2022 ako neopodstatnené, keďže úrad nezistil a ani mu neboli hlásené žiadne nedostatky v starostlivosti rodičov o maloleté deti a ďalej uviedol, že obaja rodičia majú vytvorené vhodné bytové, materiálne, sociálne podmienky na zabezpečovanie starostlivosti o deti. Ani obe maloleté deti vo vzťahu k starostlivosti otca neuviedli akékoľvek podstatné nedostatky. Napokon odvolací súd zdôrazňuje, že otázka úpravy osobnej starostlivosti rodičov o maloleté deti nebola napadnutým rozhodnutím riešená a obe maloleté deti sú tak naďalej zverené do osobnej starostlivosti matky. Z výroku napadnutého rozhodnutia tak implicitne vyplýva len toľko, že matka maloletých musí svoju osobnú starostlivosť realizovať v najlepšom záujme maloletých detí, a to v doterajšom prostredí.

25. Odvolací súd zdôrazňuje dočasnú napadnutého rozhodnutia, ktoré nijako neprejudikuje rozhodnutie vo veci samej, v ktorom bude zrejme potrebné vykonať dokazovanie v širšom rozsahu. Komplexným posúdením najlepšieho záujmu oboch maloletých detí a tým determinovaným posúdením otázky prípadnej zmeny úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom, sa bude súd prvej inštancie v plnej miere zaoberať v konaní vo veci samej. Za týmto účelom aj súd prvej inštancie vo veci samej požiadal prípisom zo dňa 06.07.2022 Referát poradensko-psychologických služieb Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Žilina o vykonanie pohovoru s oboma maloletými deťmi, prípadne aj rodičmi, avšak do rozhodovania odvolacieho súdu nebola k dispozícii správa z vykonania tohto pohovoru, hoci k nemu došlo dňa 13.07.2022.

26. Odvolací súd záverom dáva do pozornosti, že pokiaľ by mal byť v ďalšom priebehu konania vo veci samej akýmkoľvek spôsobom ohrozený faktický výkon osobnej starostlivosti o maloletých zo strany matky, súd prvej inštancie môže prihliadajúc na najlepší záujem maloletých detí aj bez návrhu (ex offa, § 360 ods. 1 CMP) nariadiť neodkladné opatrenie (napr. podľa § 367 CMP).

27. S poukazom na uvedené odvolací súd, konštatujúc nedôvodnosť odvolania matky a nenaplnenie odvolacích dôvodov podľa ust. § 365 CSP, ako aj ust. § 62 ods. 1 CMP, napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie podľa ust. § 387 ods. 1 CSP v spojení s ust. § 2 ods. 1 CMP ako vecne správne potvrdil.

28. Podľa ust. 362 CMP, o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorý bol podaný v priebehu odvolacieho konania, je príslušný rozhodnúť odvolací súd. Odvolací súd môže neodkladné opatrenie nariadiť aj bez návrhu v konaniach, ktoré možno začať aj bez návrhu.

29. Matka v podanom odvolaní navrhla nariadiť neodkladné opatrenie, ktorým by odvolací súd nahradil súhlas otca so zápisom maloletého G. v školskom roku 2022/2023 do Základnej školy, F. XXXX/XX, XXX XX R. - D., IČO: 31 771 424. Odvolací súd tak ako príslušný súd podľa ust. § 362 CMP týmto rozhodnutím rozhodol aj o tomto návrhu matky.

30. V danom prípade sa matka svojím návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia domáhala rozhodnutia súdu podľa ust. § 35 ZoR, keďže rozhodnutie o mieste (škole) ďalšieho vzdelávania a absolvovania školskej dochádzky maloletého G. je bez najmenších pochybností podstatnou otázkou súvisiacou s výkonom rodičovských práv a povinností k maloletému. Vzhľadom k tomu, že odvolací súd potvrdil napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie v celom rozsahu, t. j. aj vo výroku II., ktorým súd prvej inštancie uložil matke zákaz zapísať maloletú U. a maloletého G. na plnenie školskej dochádzky do akejkoľvek školy v R. v školskom roku 2022/2023, logicky zamietol bez ďalšieho návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia. Nariadené neodkladné opatrenie uznesením súdu prvej inštancie (potvrdeným aj odvolacím súdom) totiž sleduje ten účel, aby do skončenia konania vo veci samej nedošlo k zápisu maloletého G. a uskutočňovaniu jeho školskej dochádzky v akejkoľvek škole v R. v školskom roku 2022/2023. Ak by odvolací súd v zmysle návrhu matky nariadil neodkladné opatrenie, negoval by vlastne napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie, ktoré potvrdil a jeho rozhodnutie by tak bolo zjavne zmätočné.

31. O trovách tejto časti konania (teda odvolacieho konania a konania o návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia podaného v odvolacom konaní) odvolací súd nerozhodoval vzhľadom ku skutočnosti, že na súde prvej inštancie prebieha stále konanie vo veci samej, ktoré doposiaľ nie je skončené (§ 58 CMP).

32. Toto rozhodnutie senátu odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) [§ 421 ods. 2 CSP].

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 CSP nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) [§ 422 ods. 1 CSP].

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie nie je prípustné proti rozsudku, ktorým sa vyslovilo, že sa manželstvo rozvádza, že je neplatné alebo že nie je a proti uzneseniu v konaní o návrat maloletého do cudziny vo veciach neoprávneného premiestnenia alebo zadržania (§ 76 CMP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolací súd nie je viazaný rozsahom dovolania vo veciach, v ktorých možno začať konanie aj bez návrhu (§ 77 CMP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 ods. 1 CSP (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpísania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) [§ 428 CSP]. Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

V prípade, že nebude dobrovoľne splnená povinnosť uložená týmto rozhodnutím, môže sa osoba oprávnená z rozhodnutia domáhať uspokojenia svojho nároku návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zákon č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti /Exekučný poriadok/ a o zmene a doplnení ďalších zákonov).

Ak sa jedná o rozhodnutie, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, môže sa osoba oprávnená z rozhodnutia domáhať uspokojenia svojho nároku návrhom na výkon rozhodnutia vo veciach maloletých podľa § 370 a nasl. CMP.